

ססיל אוברי ב"מאנון" קדושה או קדושה?

הגם שאינו מוצלח לגמרי, על עלייתה וירידתה של משפחת מהגר איטלקי באמריקה. משחקם של אדוארד ג'י. רו-בינון ולותר אדלר מצויני.

"המאנון והזמיר" (איטליה) סרט אי-טלקי רוני שירתה של מריה צ'יבוטארי ותו לא. לחובבי מוסיקה, אך לא לחסידי אמנות-הקולנוע הצרופה.

"גנבי האפנים" (איטליה) סרטו הגדול של דה-הטיקה, על פועל מחוסר עבודה המחפש את אפניו הגנובים ואת אשרו ("העולם הזה" 658). הסמליות בסרט היא, מעבר ומעל לעלילה עצמה. יצירה לדורות.

"רחובות לארדו" (ארה"ב) סרט הרפתקאות מעניין למדי; המערב הפרוע בצבעים.

"מורשת הדם (פינקי)" (ארה"ב) ראשון לסדרת הסרטים על הבעיה הכושית. פינקי היא נערה בעלת דם כושי, אך לבנת עור; היא יכולה, איפוא, להעמיד פנים כ"לבנה", אלא שהרדיפות את בני גזעה ממריצות אותה להקדיש את חייה למלחמה לשוויון זכויות.

"דרומה לסנט לואיס" (ארה"ב) סרט המערב הפרוע. הוקע: מלחמת האזרחים האמריקאית. בינוני, אך לא נעדר ענין.

פתים או האמריקאים ששחקו בתפקידים דומים ואם כי הסרט ערוך לפי מתכונת הסרטים ה"דוקומנטריים", אין להתעלם מערכו של "הכומר המשחקי", אחד היסודות שעליהם מבוססת אמנות הקולנוע, גם ה"כמוי של סרט זה, ש"נעשה על ידי מאיר לוי, קצת חלש.

הצד הטכני בר"דאי שאינו יכול לה"תחרות בסרט האמריקאי. אבל דוקא פה נעוץ היתרון הגדול של "הבלתי חוקיים" על כל הסרטים האחרים ש"ראינו. העובדה ש"לק גדול ממנו צולם על אנית מפעילים אמיתית, ובזמן שה"אניה באמת העפילה לארץ, כבר קובעת הרבה. צלומים אלו, אף על פי שאינם ברורים ביותר, ואולי גם לא יציבים ביותר, הם אמיתיים ומועזים. האור הקלוש, צפיפות הנוסעים, תנועות הים והסר הבטחון, כל אלה הפריעו לצלם מבחינה טכנית, אבל עזרו לו ליצור מסך היסטורי.

ידיעות

מירנה לוי מונתה כיועצת למשלחת האמריקאית בוועידת אונסקו. שר המסכן.

יהודי מנוחין יהיה הכוכב בסרט "שירת ישראל", שיצולם בארץ על ידי מאיר לויק ואוטו זונגפלד. הסרט יבוסס על ספרו של לויק "יהודה", ספור חייו של יהודה שרת, המוסיקאי חבר קבוץ יגור.

סרטי השבוע

"תחת קורת גג אחד" (ארה"ב) עיבוד קולנועי חדש על הרומאן המפורסם ללואיזה אלקום. חיי משפחה זעיר-בורגנית בעיר אמריקאית קטנה בסוף המאה הקודמת. הרבה מתיקות וקצת הומור.

"בית היצרים" (ארה"ב) התרגום העברי מהחזה סילוף מכון וגס. שמו של הסרט באנגלית "בית הזרים" ומישהו רצה, כפי הנראה, לפלפל קצת את הכותרת. איך שהוא, זהו סרט מענין,

לחות השער הגרדפות עירומות ברחובות, מסלקת מאתנו כל רגש של נקימה, וכן גם מלבו של רובר, איש המא"ק הצעיר השומר עליה. היא מחזרת אחריו בהצלחה כזאת שהוא עורך מפ"י ולגתו והולך אחריה לפריז.

וכאן מתחילה פרשה של הרפתקה אחר בעיר המשוחררת מן האויב אך לא מן השוק השחור והשחיתות. מאנון אינה יכולה, כמובן, לעמוד בנסיון: היא משקרת לאהובה, אך הוא ממחר לסלוח לה, היא בוגדת בו — והוא סולח לה, הוא מוצא אותה בבית בורשת, וסולח לה...

לבסוף, בהשפעת אחיה המושחת, היא מחליטה לנסוע לאמריקה בחברת איזה עשיר, רק "לזמן קצר", על מנת לשוב לאחר הפרשה אל אהובה. אולם רובר רוצח את האח ונמלט לעיר הנ"ל. ללא היסוסים ממחרת אחריו מאנון לתחנת הרכבת.

זהו אחד הקטעים היפים ביותר בסרט. הרכבת מלאה מפה אל פה. האנשים עומדים בצפיפות איומה, לעבור בה — ממש בלתי אפשרי. אולם מאנון מפלסת לה דרך במרפקיה, בקולה הצר-חני ובעיניה היפות. לבסוף, כשהיא כבר אחוזת יאוש היא פוגשת את אהבה, ורובר, כמובן, ממחר לסלוח לה, ואף אנו מוכנים לסלוח לה ונשיקתם מתערפלת במסך של אדים הבוקעים מן הקטר.

הסוף קרה אצינו

הסוף? חלילה. קלוזו, נאמן לסופו המוסרי של הרומאן, מוסיף עוד אפ"י זודה. הווג עולה על אנית פליטים ומגיע לארץ הקודש. מדבר, סלעישי מון, נאות מדבר, דקלים ובידואים הדרים על גמלים. יריות — מאנון נפגעת. אני אוהבת אותך, רובר, לעולמים. קחני אל גן העדן, והיא מוציאה את נשמתה.

כמה טראגי, הסוף הזה... רובר סוחב את הגופה לגן העדן האבוד. צילום "אמנותי" מלמעלה, מזווית, צלום על רקע האופק, צילום כלפי חולות המדבר. רובר קובר את אהובתו ביישיון, ויחד אתה הוא קובר גם את הסרט.

"הבלתי-חוקיים"

הסרט הראשון שצולם על רקע עליית המפעילים לארץ-ישראל הגיע אלינו קצת במאוחר; הצגת הבכורה שלו נערכה בניוירוק לפני שנתיים. אולם טוב מאוחר מאשר לעולם לא. עכשיו יכולים אנו להשוותו עם סרטים אחרים שראינו על אותו נושא, ולעמוד על הלקיים שבו וגם על היתרונות.

השחקנים המופיעים בו אינם יכו"לים, כמובן, להתחרות בשחקנים הצר-

"מאנון"

כל הערכה על "מאנון" הסרט יש לפתוח בדברים קצרים (או ארוכים) על נערה בת תשע עשרה הקוראת לעצמה (שמה האמתי הוא אחר) ססיל אוברי. כי את "מאנון" בלי ססיל ממש אין לתאר. היא חוט השדרה של הסרט, היא בשרו והיא גידיו (והדם הזורם בהם).

אלף לילה ולינה

האגדה מספרת שססיל ישבה פעם במסעדה (שימו לב, זהו סיפור המזכיר את ימי הסרט הראשונים, עת כל מל-צריח יפתי-עניים או ספרית ארוכת-ריסים היחה עלולה להתגלות" וליהפך בן לילה לכוכב מזהיר)... ובכן, ססיל ישבה במסעדה, והנה ניגש אליה גבר זר. היא לא קמה וברחה ממנו, ככל נערה הגונה, היא לא סטרה על לחויה. היא האזינה לעצמו, שהיתה: "עליך, גברתי הצעירה, להיות שחקנית". ומי אינו נשמע לעצותיהם של אנשים זרים? אולי אתה ואני, לא ססיל אוברי (שהיה לה אז, כאמור, שם אחר). היא מהרה להרשם לבית ספר דראמטי, עברו שבועות מספר וססיל החלה לחשוב שאותו איש זר התל בה. היא למדה בשקידה האפנייה לה, אלא ששח-קנית עוד לא היתה. והנה, לפתע, אירע הנס: אדם זר אתר ניגש אליה באחת החזרות ואמר לה: "הואילי להתייצב במשרדי בשעה זו וזו".

האיש הזה היה במאי הסרטים הידוע הנרייטו קלוזו, אלא שססיל לא שמעה כלל את שמעו; כי היא היתה מבקרת אך לעתים רחוקות בקולנוע...

ססיל נעשתה כוכב

בקיזור — התהליך לא נמשך, בעצם, אלא ימים ספורים — ססיל נבחרה מתוך מאתיים מועמדות למלא את התפקיד הראשי בסרט המבוסס על הרומאן המפורסם מן המאה ה-18. קלוזו שמר בנאמנות על תוכן היצירה, אלא שאת רקע העלילה העביר לימינו אלה.

התפקיד והסרט מאפשרים לססיל אוברי להציג בפנינו את כל להטוטיה. היא מופיעה בו כנערה תמימה וערמור מית כאחת, אוהבת נאמנה וזונה חסרת מצפון, רודפת ממון ותענוגות מצד אחד ומחפשת את גן העדן הצנוע של האהבה הטהורה. אנו רואים אותה לבושת סחבת וקרעים וקוטה בגדי פאר, אך תמיד היא "מאנון" החתולית, האשה הילדה, כפי שראה אותה, בלי ספק, מחבר הרומאן המפורסם.

פרשת הזונה הצדקת

כבר בתחילת הסרט, שעה שבני עירה המשתחררת מעול המשעבד רוצים להתנקם בה על שהיתה "מתחברת" עם הנאצים, אנו מוכנים לסלוח לה. הזוועה הנראית בעיניה למראה "בוגדות" מגו-

"פינקי" הכושים מגיעים להוליבוד

"הבלתי-חוקיים" היהודים מגיעים לארץ